

32002L0092

2003 1 15

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 9/3

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/92/EB

2002 m. gruodžio 9 d.

dėl draudimo tarpininkavimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 47 straipsnio 2 dalį ir 55 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Draudimo ir perdraudimo tarpininkams tenka svarbus vaidmuo Bendrijoje platinant draudimo ir perdraudimo produktus.
- (2) Pirmuoju žingsniu siekiant palengvinti draudimo agentų ir brokerių naudojimąsi įsisteigimo laisve ir laisve teikti paslaugas buvo 1976 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 77/92/EEB dėl priemonių, padedančių veiksmingai naudotis įsisteigimo laisve ir laisve teikti paslaugas draudimo agentų ir brokerių veiklos (ISIC ex 630 grupė) srityje, ypač dėl pereinamųjų šios veiklos priemonių ⁽⁴⁾.
- (3) Direktyva 77/92/EEB turėjo būti taikoma tol, kol įsigalios nuostatos, suderinančios nacionalines taisykles, reglamentuojančias draudimo agentų ir brokerių veiklos pradėjimą ir vykdymą.
- (4) Dauguma valstybių narių vadovavosi 1991 m. gruodžio 18 d. Komisijos rekomendacija 92/48/EEB dėl draudimo tarpininkų ⁽⁵⁾, ir tai padėjo suvienodinti nacionalines nuostatas dėl profesinių reikalavimų ir draudimo tarpininkų registracijos.
- (5) Tačiau nacionalinėse nuostatose dar liko esminių skirtumų, kurie trukdo pradėti ir vykdyti draudimo ir perdraudimo tarpininkų veiklą vidaus rinkoje; todėl tikslinga Direktyvą 77/92/EEB pakeisti kita direktyva.

(6) Draudimo ir perdraudimo tarpininkams turi būti sudarytos sąlygos naudotis Sutartyje įtvirtintomis įsisteigimo laisve ir laisve teikti paslaugas.

(7) Tai, kad draudimo tarpininkai negali laisvai veikti visoje Bendrijoje, trukdo tinkamai funkcionuoti vienai bendrai draudimo rinkai.

(8) Todėl nacionalinių nuostatų dėl profesinių ir registracijos reikalavimų asmenims, kurie pradeda ir vykdo draudimo tarpininkavimo veiklą, derinimas gali būti naudingas ir vienos bendros finansinių paslaugų rinkos sukūrimui, ir klientų apsaugos šioje srityje stiprinimui.

(9) Draudimo produktus gali platinti įvairūs asmenys ar institucijos, pavyzdžiui, agentai, brokeriai ir bankų draudimo operatoriai; vienodas požiūris į operatorius ir kliento apsaugą yra būtinas, kad visi minėti asmenys ar institucijos būtų šios direktyvos subjektai.

(10) Šioje direktyvoje pateikiamas sąvokos „priklausomas draudimo tarpininkas“ apibrėžimas, kuriame yra atsižvelgta į kai kurių valstybių narių rinkos specifiką ir kuriuo siekiama sudaryti sąlygas tokių tarpininkų registravimui. Šios sąvokos apibrėžimu nesiekama neleisti valstybėms narėms varuoti panašias sąvokas, taikomas draudimo tarpininkams, kurie, veikdami draudimo įmonės vardu, jos naudai ir tos įmonės visiška atsakomybe turi teisę rinkti draudimo įmokas arba klientui skirtas sumas, laikydami šios direktyvos reikalavimų dėl finansinių garantijų.

(11) Ši direktyva turėtų būti taikoma asmenims, kurie užsiima draudimo tarpininkavimo paslaugų teikimu tretiesiems asmenims gaudami už tai atlygį, kuris gali būti piniginio pobūdžio, arba gaudami kitokią sutartinę nuo atlikto darbo priklausančią ekonominę naudą.

(12) Ši direktyva netaikoma kitos profesijos asmenims, pavyzdžiui, mokesčių ekspertams ar apskaitininkams, kurių konsultavimas draudimo klausimais yra atsitiktinio pobūdžio užsiimant pagrindine profesine veikla; ši direktyva taip pat netaikoma teikiant bendro pobūdžio informaciją apie draudimo produktus, jeigu tokios veiklos tikslas nėra padėti klientui sudaryti arba vykdyti draudimo ar perdraudimo sutartį; ji netaikoma profesionaliai administruojant draudimo ar perdraudimo įmonei pateiktus reikalavimus išmokėti draudimo išmoką, patikslinant nuostolius ar atliekant ekspertinį reikalavimų išmokėti draudimo išmoką vertinimą.

⁽¹⁾ OL C 29 E, 2001 1 30, p. 245.

⁽²⁾ OL C 221, 2001 8 7, p. 121.

⁽³⁾ 2001 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 140 E, 2002 6 13, p. 167), 2002 m. kovo 18 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 145 E, 2002 6 18, p. 1) ir 2002 m. birželio 13 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje). 2002 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 26, 1977 1 31, p. 14. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽⁵⁾ OL L 19, 1992 1 28, p. 32.

- (13) Ši direktyva netaikoma asmenims, kurie draudimo tarpininkavimu užsiima kaip papildoma veikla, laikydamiesi tam tikrų griežtų sąlygų.
- (14) Draudimo ir perdraudimo tarpininkai turėtų būti įregistruoti valstybių narių, kuriose yra jų gyvenamoji vieta arba pagrindinė buveinė, kompetentingose institucijose, jeigu jie atitinka griežtus profesinius reikalavimus, keliamus jų kompetencijai, gerai reputacijai, profesinės civilinės atsakomybės draudimui ir finansiniam pajėgumui.
- (15) Ši registracija turėtų leisti draudimo ir perdraudimo tarpininkams veikti kitose valstybėse narėse pagal įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas principus, jeigu kompetentingos institucijos vadovavosi atitinkama pranešimų teikimo tvarka.
- (16) Reikia numatyti sankcijas asmenims, kurie draudimo ar perdraudimo tarpininkavimu užsiima neįsiregistravę, draudimo ar perdraudimo įmonėms, kurios naudojasi neregistruotų tarpininkų paslaugomis, ir tarpininkams, kurie nesi-laiko pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų.
- (17) Kompetentingų institucijų bendradarbiavimas ir keitimasis informacija yra esminis dalykas siekiant apsaugoti klientus ir užtikrinti draudimo bei perdraudimo veiklos patikimumą vienoje bendroje rinkoje.
- (18) Klientui labai svarbu žinoti, ar draudimo tarpininkas jį konsultuoja apie daugelio draudimo įmonių produktus, ar tik apie keletą tam tikrų draudimo įmonių siūlomus produktus.
- (19) Šioje direktyvoje turėtų būti nustatyti draudimo tarpininkų įsipareigojimai dėl informacijos teikimo klientams. Šiuo klausimu valstybės narės gali išlaikyti arba nustatyti griežtesnes nuostatas, kurios gali būti taikomos draudimo tarpininkams, nesvarbu, kur yra jų gyvenamoji vieta, kai jie tarpininkavimo veiklą vykdo valstybės narės teritorijoje, jeigu visos tokios griežtesnės nuostatos atitinka Bendrijos teisės aktus, įskaitant 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) ⁽¹⁾.
- (20) Jeigu tarpininkas pareiškia, kad jis konsultuoja apie daugelio draudimo įmonių produktus, jis turėtų atlikti sąžiningą ir pakankamai išsamią rinkoje esančių produktų analizę; be to, visi tarpininkai turėtų paaiškinti priežastis, kuriomis grindžia vienokius ar kitokius savo patarimus.
- (21) Būtinybė reikalauti tos informacijos atskleidimo yra mažesnė, kai klientas yra komercinės ar pramoninės rizikos perdraudimo ar draudimo sutartį norinti sudaryti bendrovė.
- (22) Draudimo tarpininkų ir klientų ginčams spręsti valstybėse narėse būtina nustatyti tinkamą ir veiksmingą skundų pateikimo ir žalos atlyginimo procedūras, tam tikrais atvejais taikant esamas procedūras.
- (23) Nepažeisdamos klientų teisės kreiptis į teismą, valstybės narės turėtų skatinti neteisminiam ginčų sprendimui įsteigtas valdžios ar privačias institucijas bendradarbiauti nagrinėjant tarpvalstybinius ginčus. Tokio bendradarbiavimo tikslas galėtų būti, pavyzdžiui, sudaryti galimybę klientams kreiptis į valstybėje narėje, kurioje jie gyvena, įkurtas neteismines institucijas ir skųstis dėl kitoje valstybėje narėje įsisteigusių draudimo tarpininkų. FIN-NET tinklo sukūrimas leidžia teikti klientams daugiau pagalbos, kai jie naudojami tarpvalstybinėmis paslaugomis. Nuostatose dėl ginčų nagrinėjimo tvarkos turi būti atsižvelgta 1998 m. kovo 30 d. Komisijos rekomendaciją 98/257/EB dėl principų, taikomų institucijoms, atsakingoms už neteisminį vartotojų ginčų sprendimą ⁽²⁾.
- (24) Direktyva 77/92/EEB turėtų būti pripažinta netekusia galios,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR SAŲOKŲ APIBRĖŽIMAI

I straipsnis

Taikymo sritis

- Ši direktyva nustato fizinių ir juridinių asmenų, įsteigtų valstybėje narėje arba norinčių ten įsisteigti, draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklos pradėjimą ir vykdymą.
- Ši direktyva netaikoma asmenims, teikiantiems tarpininkavimo paslaugas sudarant draudimo sutartis, jeigu įvykdomos visos toliau išvardytos sąlygos:
  - draudimo sutarčiai sudaryti reikia tik žinoti apie teikiamą draudimo apsaugą;
  - draudimo sutartis nėra gyvybės draudimo sutartis;
  - draudimo sutartimi nėra apdraudžiama jokia atsakomybės rizika;
  - draudimo tarpininkavimas nėra pagrindinė asmens profesinė veikla;

⁽¹⁾ OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

⁽²⁾ OL L 115, 1998 4 17, p. 31.

- e) draudimo paslauga papildo bet kurio tiekėjo siūlomą produktą ar paslaugą ir apima draudimo apsaugą nuo:
- i) tiekėjo siūlomų prekių sugedimo, praradimo ar sugadinimo rizikos;
  - ii) bagažo sugadinimo ar praradimo bei kitų rizikų, susijusių su šio tiekėjo organizuojama kelione, net jeigu draudimas apima gyvybės atsakomybės rizikos draudimą, jeigu toks draudimas papildo pagrindinę draudimo apsaugą nuo rizikų, susijusių su tokia kelione;
- f) metinės draudimo įmokos suma neviršija 500 eurų, o bendras draudimo sutarties terminas, įskaitant visus pratėsimus, nėra ilgesnis kaip penkeri metai.

3. Ši direktyva netaikoma draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo paslaugoms, susijusioms su rizika ir įsipareigojimais už Bendrijos ribų.

Ši direktyva neturi įtakos valstybių narių įstatymams, reglamentuojantiems draudimo tarpininkavimo veiklą, kurią jos teritorijoje pagal laisvės teikti paslaugas principą vykdo trečiosiose šalyse įsteigti draudimo ir perdraudimo tarpininkai, jeigu garantuojamas vienodo požiūrio į visus asmenis, kurie užsiima draudimo tarpininkavimu ar turi leidimą juo užsiimti toje rinkoje, taikymas.

Ši direktyva nereglamentuoja nei draudimo tarpininkavimo veiklos, vykdomos trečiosiose šalyse, nei Bendrijos draudimo ar perdraudimo įmonių veiklos, kaip apibrėžta 1973 m. liepos 24 d. Pirmojoje Tarybos direktyvoje 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, suderinimo ⁽¹⁾, ir 1979 m. kovo 5 d. Pirmojoje Tarybos direktyvoje 79/267/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio gyvybės draudimo veiklos pradėjimu ir vykdymu, suderinimo ⁽²⁾, kurią jos vykdo per draudimo tarpininkus trečiosiose šalyse.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- 1) „draudimo įmonė“ — įmonė, kuri gavo oficialų leidimą pagal Direktyvos 73/239/EEB 6 straipsnį arba Direktyvos 79/267/EEB 6 straipsnį;
- 2) „perdraudimo įmonė“ — įmonė, išskyrus draudimo ar valstybės, kuri nėra narė, draudimo įmonę, kurios pagrindinė veikla yra draudimo įmonės, valstybės, kuri nėra narė,

draudimo įmonės ar kitos perdraudimo įmonės perleidžiamos rizikos prisiėmimas;

- 3) „draudimo tarpininkavimas“ — veikla, susijusi su supažindinimu su galimybe sudaryti draudimo sutartis, pasiūlymu sudaryti draudimo sutartis ar kitu draudimo sutarčių parengiamuoju darbu, taip pat veikla, susijusi su draudimo sutarčių sudarymu arba pagalba administruojant ar vykdant tokias sutartis, visų pirma pateikus reikalavimą išmokėti draudimo išmoką.

Jeigu šią veiklą vykdo draudimo įmonė arba draudimo įmonės darbuotojas, veikiantis tos draudimo įmonės atsakomybe, tai ji nėra laikoma draudimo tarpininkavimu.

Draudimo tarpininkavimu taip pat nelaikomas atsitiktinis informacijos teikimas užsiimant kita profesine veikla, jeigu tos veiklos tikslas nėra padėti klientui sudaryti ar vykdyti draudimo sutartį; profesionalus draudimo įmonei pateiktų reikalavimų išmokėti draudimo išmoką administravimas; nuostolių patikslinimas ar ekspertinis reikalavimų išmokėti draudimo išmoką vertinimas;

- 4) „perdraudimo tarpininkavimas“ — veikla, susijusi su supažindinimu su galimybe sudaryti perdraudimo sutartis, pasiūlymu sudaryti perdraudimo sutartis ar kitu perdraudimo sutarčių parengiamuoju darbu, taip pat veikla, susijusi su perdraudimo sutarčių sudarymu arba pagalba administruojant ar vykdant tokias sutartis, visų pirma pateikus reikalavimą išmokėti draudimo išmoką.

Jeigu šią veiklą vykdo perdraudimo įmonė arba perdraudimo įmonės darbuotojas, veikiantis tos perdraudimo įmonės atsakomybe, tai ji nėra laikoma perdraudimo tarpininkavimu.

Perdraudimo tarpininkavimu taip pat nelaikomas atsitiktinis informacijos teikimas užsiimant kita profesine veikla, jeigu tos veiklos tikslas nėra padėti klientui sudaryti ar vykdyti perdraudimo sutartį; profesionalus perdraudimo įmonei pateiktų reikalavimų išmokėti draudimo išmoką administravimas; nuostolių patikslinimas ar ekspertinis reikalavimų išmokėti draudimo išmoką vertinimas;

- 5) „draudimo tarpininkas“ — bet kuris fizinis ir juridinis asmuo, kuris pradeda ir vykdo draudimo tarpininkavimo veiklą, gaudamas už tai atlygį;
- 6) „perdraudimo tarpininkas“ — bet kuris fizinis ir juridinis asmuo, kuris pradeda ir vykdo perdraudimo tarpininkavimo veiklą, gaudamas už tai atlygį;

- 7) „priklausomas draudimo tarpininkas“ — bet kuris asmuo, kuris draudimo tarpininkavimu užsiima vienos arba, jeigu draudimo produktai tarpusavyje nekonkuruoja, kelių draudimo įmonių vardu ir jų naudai, tačiau nerenka draudimo įmokų ar klientui skirtų išmokų, o visa atsakomybė už produktus tenka atitinkamoms draudimo įmonėms.

⁽¹⁾ OL L 228, 1973 8 16, p. 3. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/13/EB (OL L 77, 2002 3 20, p. 17).

⁽²⁾ OL L 63, 1979 3 13, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/12/EB (OL L 77, 2002 3 20, p. 11).

Asmuo, kuriam draudimo tarpininkavimas užsiimant pagrindine profesine veikla yra papildoma veikla, taip pat laikomas priklausomu draudimo tarpininku, veikiančiu vienos ar kelių draudimo įmonių atsakomybe už atitinkamus produktus, jeigu draudimas, kaip papildoma paslauga, įeina į jo pagrindinės profesinės veiklos produktus ir paslaugas, o pats asmuo įmokų ir klientui skirtų išmokų nerenka;

- 8) „didelės rizikos“ — suprantama taip, kaip apibrėžta Direktyvos 73/239/EEB 5 straipsnio d punkte;
- 9) „buveinės valstybė narė“:
  - a) jeigu tarpininkas yra fizinis asmuo — tai valstybė narė, kurioje yra jo gyvenamoji vieta ir kurioje jis vykdo veiklą;
  - b) jeigu tarpininkas yra juridinis asmuo — tai valstybė narė, kurioje yra jo registruota buveinė, arba, jeigu pagal savo nacionalinius įstatymus jis registruotos buveinės neturi, valstybė narė, kurioje yra jo pagrindinė buveinė;
- 10) „priimančioji valstybė narė“ — valstybė narė, kurioje draudimo ar perdraudimo tarpininkas turi filialą arba teikia paslaugas;
- 11) „kompetentinga institucija“ — institucija, kurią pagal 7 straipsnį skiria kiekviena valstybė narė;
- 12) „ilgalaikio saugojimo laikmena“ yra bet kokia priemonė, kuri leidžia klientui jam asmeniškai skirtą informaciją išsaugoti taip, kad ji būtų prieinama ateityje tiek laiko, kiek reikia atitinkamos informacijos paskirčiai, ir kuri leidžia atgaminti saugomą informaciją jos nepakeičiant.

Ilgalaikio saugojimo laikmena visų pirma apima diskelius, pastoviosios atminties kompaktinius diskus (CD-ROM), universaliuosius skaitmeninius (optinius) diskus (DVD) ir asmeninių kompiuterių kaupiklius, kuriuose saugomas elektroninis paštas, tačiau neapima interneto svetainių, nebent jos atitinka pirmojoje pastraipoje nurodytus kriterijus.

II SKYRIUS

REGISTRACIJOS REIKALAVIMAI

3 straipsnis

Registracija

1. Draudimo ir perdraudimo tarpininkai registruojasi savo buveinės valstybės narės kompetentingoje institucijoje, kaip apibrėžta 7 straipsnio 2 dalyje.

Nepažeisdamos pirmosios pastraipos, valstybės narės gali nustatyti, kad draudimo ir perdraudimo įmonės bei kitos institucijos gali bendradarbiauti su kompetentingomis institucijomis registruojant draudimo ir perdraudimo tarpininkus bei taikant

jiems 4 straipsnyje išdėstytus reikalavimus. Visų pirma priklausomus draudimo tarpininkus gali registruoti draudimo įmonė arba draudimo įmonių asociacija, prižiūrint kompetentingai institucijai.

Valstybėms narėms nereikia pirmojoje ir antrojoje pastraipose nustatyto reikalavimo taikyti visiems fiziniams asmenims, kurie dirba įmonėje ir vykdo draudimo ar perdraudimo tarpininkavimo veiklą.

Visus juridinius asmenis registruoja valstybė narė, registre nurodydama fizinių asmenų, kurie administracijoje atsako už tarpininkavimo veiklą, vardus ir pavardes.

2. Valstybės narės gali turėti daugiau nei vieną draudimo ir perdraudimo tarpininkų registrą, jeigu jos nustato kriterijus, pagal kuriuos turi būti registruojami tarpininkai.

Valstybės narės pasirūpina, kad būtų įsteigtas vienas informacijos centras, kuris leistų greitai ir lengvai prieiti prie minėtuose registruose elektroniniu būdu kaupiamos ir nuolatos atnaujinamos informacijos. Šiame informaciniame centre taip pat teikiama tapatybę nustatanti informacija apie 1 dalies pirmojoje pastraipoje minėtą kiekvienos valstybės narės kompetentingą instituciją. Registre taip pat turi būti nurodyta šalis ar šalys, kuriose tarpininkas vykdo veiklą pagal įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas principus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo tarpininkai (įskaitant priklausomus tarpininkus) ir perdraudimo tarpininkai būtų registruojami tik jeigu jie atitinka 4 straipsnyje nustatytus profesinius reikalavimus.

Valstybės narės taip pat užtikrina, kad iš registruojamųjų būtų išbraukiami minėtų reikalavimų nebeatitinkantys draudimo tarpininkai (įskaitant priklausomus tarpininkus) ir perdraudimo tarpininkai. Registracijos galiojimą reguliariai tikrina kompetentinga institucija. Jei būtina, buveinės valstybė narė apie tarpininko išregistravimą bet kokiomis tinkamomis priemonėmis praneša priimančiajai valstybei narei.

4. Kompetentingos institucijos draudimo ir perdraudimo tarpininkams gali išduoti dokumentą, kuriuo remdamasis bet kuris suinteresuotas asmuo gali patikrinti 2 pastraipoje minėtus registrus ir įsitikinti, ar tarpininkai yra tinkamai įregistruoti.

Tokiame dokumente turi būti pateikiama bent 12 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodyta informacija; o juridinio asmens atveju šio straipsnio 1 dalies ketvirtoje pastraipoje nurodyto fizinio asmens (fizinių asmenų) vardas ir pavardė (vardai ir pavardės).

Valstybė narė reikalauja, kad dokumentas būtų grąžintas jį išdavusiai kompetentingai institucijai, kai atitinkamas draudimo ar perdraudimo tarpininkas išbraukiamas iš registro.

5. Registruotiems draudimo ir perdraudimo tarpininkams leidžiama pradėti ir vykdyti draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklą Bendrijoje pagal įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas principus.

6. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo įmonės naudotųsi tik registruotų draudimo ir perdraudimo tarpininkų ir 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų teikiamomis draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo paslaugomis.

4 straipsnis

Profesiniai reikalavimai

1. Draudimo ir perdraudimo tarpininkai privalo turėti atitinkamų žinių ir gebėjimų, kuriuos nustato tarpininko buveinės valstybė narė.

Buveinės valstybės narės reikalaujamas sąlygas, susijusias su žiniomis ir gebėjimais, gali suderinti sudraudimo ar perdraudimo tarpininkavimo bei platinamų produktų specifika, ypač jei draudimo tarpininkavimas nėra pagrindinė tarpininko profesinė veikla. Tokiais atvejais tarpininkas draudimo tarpininkavimu gali užsiimti tik tada, kai visišką atsakomybę už jo veiksmus prisiima šiame straipsnyje nustatytas sąlygas atitinkantis draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė.

Valstybės narės gali nustatyti, kad 3 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytais atvejais draudimo įmonė patikrina, ar tarpininkų žinios ir gebėjimai yra pakankami tos pačios dalies pirmojoje pastraipoje išvardytiems išpareigojimams vykdyti, ir, jei būtina, rengia tarpininkų mokymą, atitinkantį tarpininko parduodamų produktų reikalavimus.

Valstybės narės neprivalo šios dalies pirmojoje pastraipoje nurodyto reikalavimo taikyti visiems draudimo įmonėje dirbantiems fiziniams asmenims, užsiimantiems draudimo ir perdraudimo veikla. Valstybės narės užtikrina, kad pakankamai tokių įmonių administracijoje dirbančių ir už tarpininkavimą parduodant draudimo produktus atsakingų asmenų, taip pat ir visi kiti tiesiogiai su draudimo ir perdraudimo veikla susiję asmenys turėtų žinių ir gebėjimų, būtinų savo pareigoms atlikti.

2. Draudimo ir perdraudimo tarpininkai turi būti geros reputacijos. Mažiausias reikalavimas — neturėti teistumo ar nebūti įtrauktam į jokių kitų teistumui pagal nacionalinius įstatymus prilyginamą dokumentą dėl rimtos baudžiamosios veikos, susijusios su nusikaltimais nuosavybei arba kitais nusikaltimais, susijusiais su finansine veikla; tarpininkai neturėtų būti prieš tai paskelbti bankrutavusiais, išskyrus tuos atvejus, kai jie buvo reabilituoti pagal nacionalinius įstatymus.

Remiantis 3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos nuostatomis, valstybės narės gali leisti draudimo įmonėms patikrinti perdraudimo tarpininkų reputaciją.

Valstybės narės neprivalo šios dalies pirmojoje pastraipoje nurodyto reikalavimo taikyti visiems įmonėje dirbantiems fiziniams asmenims, kurie užsiima draudimo ir perdraudimo tarpininkavimu. Valstybės narės užtikrina, kad tokių įmonių administracijos struktūra ir visi tiesiogiai su draudimo ar perdraudimo tarpininkavimu susiję darbuotojai atitiktų minėtą reikalavimą.

3. Draudimo ir perdraudimo tarpininkai apsidraudžia profesiniu draudimu, galiojančiu visoje Bendrijoje, arba pasirūpina kita profesiniam draudimui prilyginama garantija, apsaugančia nuo profesinio aplaidumo pasekmių. Draudimo ar garantijos suma turėtų būti ne mažesnė nei 1 000 000 eurų kiekvienam atskiram reikalavimui išmokėti draudimo išmoką, arba iš viso 1 500 000 eurų per metus visiems reikalavimams išmokėti draudimo išmoką, išskyrus tuos atvejus, kai šia draudimo ar jam prilyginama garantija jau yra pasirūpinusi draudimo, perdraudimo ar kita įmonė, kurios vardu veikia draudimo ar perdraudimo tarpininkas, arba kuri yra įgaliojusi draudimo ar perdraudimo tarpininkus veikti jos naudai, arba jeigu įmonė prisiima visišką atsakomybę už tarpininko veiksmus.

4. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių apsaugoti klientus, kai draudimo tarpininkas negali pervesti draudimo įmokos draudimo įmonei arba pervesti pareikalautą išmokėti draudimo sumą, arba grąžinti įmoką apdraustajam.

Šios priemonės gali būti bet kurios vienos ar daugiau iš šių formų:

a) įstatymuose ar sutartyje nustatytos nuostatos, pagal kurias tarpininkui kliento sumokėtos pinigų sumos laikomos sumokėtomis įmonei, o tarpininkui įmonės sumokėtos pinigų sumos nelaikomos sumokėtomis klientui tol, kol klientas juos faktiškai gaus;

b) reikalavimas, kad draudimo tarpininkų finansinis pajėgumas nuolatos sudarytų 4 % gautų metinių draudimo įmokų sumos, bet ne mažiau kaip 15 000 eurų;

c) reikalavimas, kad kliento pinigų sumos būtų pervedamos per griežtai atskirtas kliento sąskaitas ir kad iš tų sąskaitų bankroto atveju nebūtų atsiskaitoma su kitais kreditoriais;

d) reikalavimas įsteigti garantinį fondą.

5. Draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklai vykdyti būtina, kad tarpininkai nuolatos atitiktų šiame straipsnyje nustatytus profesinius reikalavimus.

6. Valstybės narės gali sugriežtinti šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus arba juos papildyti kitais reikalavimais jų jurisdikcijai priklausantiems draudimo ir perdraudimo tarpininkams.

7. Trečioje ir ketvirtoje dalyse nurodytos sumos yra reguliariai tikslinamos pagal Europos vartojų kainų indekso, kurį skelbia Eurostatas, pasikeitimus. Pirmasis patikslinimas atliekamas po penkerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo, o visi kiti — kas penkeri metai nuo paskutinio patikslinimo datos.

Nurodytos sumos keičiamos automatiškai, padauginant bazinę eurais išreikštą sumą iš vartotojų kainų indekso procentinio pokyčio nuo šios direktyvos įsigaliojimo iki pirmojo patikslinimo datos arba nuo paskutinio patikslinimo datos iki naujo patikslinimo datos, suapvalinant rezultatą iki sveikojo skaičiaus.

5 straipsnis

Igytų teisių išsaugojimas

Valstybės narės gali nustatyti, kad asmenys, kurie tarpininkavimo veiklą vykdė iki 2000 m. rugsėjo 1 d., buvo įregistruoti ir turėjo išsilavinimą bei patirtį, kurios lygis atitinka šioje direktyvoje reikalaujamą lygį, automatiškai įregistruojami į kuriuos registrus iš karto, kai bus įvykdyti 4 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyti reikalavimai.

6 straipsnis

Pranešimas apie įsisteigimą ir paslaugų teikimą kitose valstybėse narėse

1. Visi draudimo ar perdraudimo tarpininkai, kurie ketina pirmą kartą vykdyti veiklą vienoje ar keliose valstybėse narėse naudodamiesi laisve teikti paslaugas ar įsisteigimo laisve, apie tai informuoja buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją.

Gavusios tokių pranešimą, kompetentingos institucijos per vieną mėnesį apie draudimo ar perdraudimo tarpininko ketinimą informuoja visas apie tai norinčias žinoti valstybių narių kompetentingas institucijas ir tuo pat metu informuoja atitinkamą tarpininką.

Draudimo ar perdraudimo tarpininkas veiklą gali pradėti praėjus vienam mėnesiui nuo datos, kai jį buveinės valstybės narės kompetentinga institucija informavo apie antrojeje pastraipoje nurodytą pranešimą. Tačiau jeigu priimančioji valstybė narė nenori būti informuota apie šį faktą, tarpininkas savo veiklą gali pradėti vykdyti iš karto.

2. Valstybės narės, norinčios būti informuotos, kaip nustatyta 1 dalyje, apie tai praneša Komisijai. Komisija savo ruožtu apie tai informuoja visas kitas valstybes nares.

3. Priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali imtis reikiamų priemonių užtikrinti, kad būtų tinkamai paskelbtos sąlygos, kurių dėl visuotinės gerovės turi būti laikomasi vykstant atitinkamą veiklą jų teritorijoje.

7 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Valstybės narės skiria kompetentingas institucijas, įgaliotas užtikrinti šios direktyvos įgyvendinimą. Valstybės narės informuoja Komisiją apie kompetentingos institucijos paskyrimą, pranešdamos apie bet kokių šių pareigų padalijimą.

2. Pirmojoje pastraipoje nurodytos institucijos yra arba valdžios institucijos, arba pagal nacionalinius įstatymus ar nacionalinių

įstatymų šiam tikslui aiškiai įgaliotos valdžios institucijų pripažintos įstaigos. Draudimo ar perdraudimo įmonės negali būti kompetentingomis institucijomis.

3. Kompetentingoms institucijoms suteikiami visi įgaliojimai, būtini jų pareigoms atlikti. Daugiau nei vieną kompetentingą instituciją savo teritorijoje turinti valstybė narė užtikrina, kad kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiautų tam, kad galėtų veiksmingai atlikti savo atitinkamas pareigas.

8 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės numato atitinkamas sankcijas asmenims, kurie draudimo ar perdraudimo tarpininkavimo veikla užsiima neįsiregistravę valstybėje narėje ir nėra nurodyti 1 straipsnio 2 dalyje.

2. Valstybės narės numato atitinkamas sankcijas draudimo ar perdraudimo įmonėms, kurios naudojasi valstybėje narėje neįregistruotų ir 1 straipsnio 2 dalyje nenurodytų asmenų teikiamomis draudimo ar perdraudimo tarpininkavimo paslaugomis.

3. Valstybės narės numato atitinkamas sankcijas draudimo ar perdraudimo tarpininkams, kurie nesilaiko nacionalinių nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva.

4. Ši direktyva neturi įtakos priimančiųjų valstybių narių teisei imtis atitinkamų priemonių, kad užkirstų kelią arba baustų už savo teritorijoje įvykdytus pažeidimus, prieštaraujančius dėl visuotinės gerovės priimtų įstatymų ar norminių aktų nuostatomis. Šios priemonės apima galimybę neleisti įstatymus pažeidžiantiems draudimo ar perdraudimo tarpininkams pradėti bet kokią tolesnę veiklą valstybių narių teritorijoje.

5. Visos priemonės, kuriomis nustatomos sankcijos ar draudimo ar perdraudimo tarpininko veiklos apribojimai, turi būti tinkamai pagrįstos, apie jas turi būti pranešta atitinkamam tarpininkui. Kiekviena tokia priemonė gali būti apskūsta valstybės narės, kuri ją patvirtino, teismams.

9 straipsnis

Keitimasis informacija tarp valstybių narių

1. Įvairių valstybių narių kompetentingos institucijos bendradarbiauja, kad užtikrintų tinkamą šios direktyvos nuostatų taikymą.

2. Kompetentingos institucijos keičiasi informacija apie draudimo ir perdraudimo tarpininkus, kuriems buvo taikytos 8 straipsnio 3 dalyje nustatytos sankcijos arba 8 straipsnio 4 dalyje nustatytos priemonės, jeigu dėl to tarpininkai gali būti išbraukti iš registro. Be to, institucijos prašymu kompetentingos institucijos gali keistis bet kokia kita svarbia informacija.

3. Visi asmenys, kuriems reikia gauti arba paskelbti su šia direktyva susijusią informaciją, yra įpareigoti saugoti profesinę paslaptį taip, kaip nustatyta 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvos 92/49/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, derinimo, iš dalies keičiančios Direktyvas 73/239/EEB ir 88/357/EEB (trečioji ne gyvybės draudimo direktyva) ⁽¹⁾, 16 straipsnyje ir 1992 m. lapkričio 10 d. Tarybos direktyvos 92/96/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu gyvybės draudimu, derinimo, iš dalies keičiančios Direktyvas 79/267/EEB ir 90/619/EEB (trečioji gyvybės draudimo direktyva) ⁽²⁾, 15 straipsnyje.

10 straipsnis

Skundai

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros, leidžiančios klientams ir kitiems suinteresuotiems asmenims (ypač vartotojų asociacijoms) įregistruoti skundus dėl draudimo ar perdraudimo tarpininkų veiksmų. Į skundus turi būti atsakyta visais atvejais.

11 straipsnis

Žalos atlyginimas neteisimine tvarka

1. Valstybės narės skatina nustatyti tinkamas ir veiksmingas skundų pateikimo ir žalos atlyginimo procedūras, leidžiančias draudimo tarpininkų ir klientų ginčus spręsti neteisimine tvarka, tam tikrais atvejais pasinaudojant esančiomis institucijomis.

2. Valstybės narės skatina šias institucijas bendradarbiauti sprendžiant tarpvalstybinius ginčus.

III SKYRIUS

INFORMACIJOS REIKALAVIMAI TARPININKAMS

12 straipsnis

Draudimo tarpininko teikiama informacija

1. Prieš sudarydamas bet kokią pirminę draudimo sutartį ir, jei būtina, iš dalies ją pakeičiant ar atnaujinant, draudimo tarpininkas klientui suteikia bent jau tokią informaciją:

- a) tarpininko tapatybė, adresas;
- b) registras, kuriame jis įregistruotas, ir būdai, kaip patikrinti, ar jis įsiregistravęs;
- c) ar turi, tiesiogiai ar netiesiogiai, akcijų, sudarančių daugiau nei 10 % balsavimo teisių arba kapitalo tam tikroje draudimo įmonėje;

d) ar atitinkama draudimo įmonė arba atitinkamos draudimo įmonės patronuojanti įmonė tiesiogiai ar netiesiogiai turi akcijų, sudarančių daugiau nei 10 % balsavimo teisių arba kapitalo draudimo tarpininko įmonėje;

e) apie 10 straipsnyje nurodytas procedūras, kurios leidžia klientams ir kitiems suinteresuotiems asmenims pateikti skundus dėl draudimo ar perdraudimo tarpininkų veiksmų, ir prireikus dėl 11 straipsnyje nurodytų skundų pateikimo žalos atlyginimo neteisimine tvarka procedūrų.

Be to, draudimo tarpininkas dėl siūlomos sutarties klientui pateikia tokią informaciją:

- i) ar tarpininkas konsultuoja remdamasis 2 dalyje nustatyta pareiga pateikti sąžiningą analizę; arba
- ii) ar tarpininkas yra sutartimi įsipareigojęs vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą, bendradarbiaudamas išskirtinai tik su viena ar keliomis draudimo įmonėmis. Tokiu atveju, klientui pareikalavus, tarpininkas pateikia tokių draudimo įmonių pavadinimus; arba
- iii) ar tarpininkas nėra sutartimi įsipareigojęs vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą, bendradarbiaudamas išskirtinai tik su viena ar keliomis draudimo įmonėmis ir nekonsultuoja remdamasis 2 dalyje nustatyta pareiga pateikti sąžiningą analizę. Šiuo atveju, klientui pareikalavus, tarpininkas pateikia pavadinimus tų draudimo įmonių, su kuriomis jis gali bendradarbiauti ir bendradarbiauja.

Tais atvejais, kai informacija teikiama tik klientui pareikalavus, klientas informuojamas apie teisę tos informacijos pareikalauti.

2. Jeigu draudimo tarpininkas informuoja klientą, kad jis konsultuoja remdamasis sąžiningos analizės rezultatais, jis privalo konsultuoti atlikęs pakankamai išsamią rinkoje siūlomų draudimo sutarčių analizę, kad galėtų vadovaudamasis profesionaliais kriterijais klientui rekomenduoti sudaryti jo poreikius tinkamai atitinkančią draudimo sutartį.

3. Prieš sudarydamas kiekvieną konkrečią sutartį, draudimo tarpininkas turi nurodyti, visų pirma remdamasis kliento pateikta informacija, bent jau to kliento poreikius ir reikalavimus, taip pat pagrindines priežastis, kuriomis remdamasis jis klientui davė vieną ar kitą patarimą dėl tam tikro draudimo produkto. Ši informacija išdėstoma atsižvelgiant į siūlomos draudimo sutarties sudėtingumą.

4. Pirmoje, antroje ir trečioje dalyse nurodytos informacijos teikti nereikia, kai draudimo tarpininkas tarpininkauja draudžiant nuo didelės rizikos arba kai tarpininkauja perdraudimo tarpininkai.

5. Valstybės narės gali išlaikyti arba priimti griežtesnes įstatymų nuostatas dėl 1 dalyje nurodytų informacijos reikalavimų, jeigu tos nuostatos neprieštarauja Bendrijos teisės aktams.

Valstybės narės praneša Komisijai apie pirmojoje pastraipoje minimas nacionalines nuostatas.

Siekdama kuo didesnio skaidrumo visomis tinkamomis priemonėmis, Komisija užtikrina, kad jos gauta informacija apie nacionalinių nuostatų bus perduoda klientams ir draudimo tarpininkams.

⁽¹⁾ OL L 228, 1992 8 11, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/64/EB (OL L 290, 2000 11 17, p. 27).

⁽²⁾ OL L 360, 1992 12 9, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/64/EB.

13 straipsnis

Informacijos teikimo sąlygos

1. Visa informacija, kurią tarpininkas turi pateikti klientui pagal 12 straipsnį, pateikiama:

- a) popieriuje ar kitoje ilgalaikio saugojimo laikmenoje, kuri klientui yra priimtina ir prieinama;
- b) aiškiai ir tiksliai, kad klientas suprastų;
- c) valstybės narės, kurioje priimtas išpareigojimas, oficialia kalba arba bet kuria kita kalba, dėl kurios susitaria šalis.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies a punkto, 12 straipsnyje išvardyta informacija gali būti teikiama žodžiu, jeigu to reikalauja klientas arba jeigu draudimas būtinas nedelsiant. Tokiais atvejais informacija pagal 1 dalyje nustatytus reikalavimus pateikiama iš karto sudarius sutartį.

3. Prekiaujant draudimo produktais telefonu, iš anksto klientui teikiama informacija turi atitikti Bendrijos reikalavimus, taikomus nuotolinei prekybai vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis. Be to, informacija pagal 1 dalyje nustatytus reikalavimus klientui pateikiama iš karto sudarius sutartį.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis

Teisė kreiptis į teismą

Valstybės narės užtikrina, kad būtų galima kreiptis į teismą dėl sprendimų, priimtų draudimo tarpininko, perdraudimo tarpininko ar draudimo įmonės atžvilgiu remiantis įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis, priimtomis vadovaujantis šia direktyva.

15 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 77/92/EEB panaikinama nuo 16 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos.

16 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2005 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų įstatymų ir kitų teisės aktų tekstus. Pranešime pateikiama lentelė, kurioje nurodomos nacionalinės nuostatos, atitinkančios šią direktyvą.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

18 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2002 m. gruodžio 9 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P. COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

H. C. SCHMIDT